Lieta Nr. A420187616
SKA-1032/2017
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa
RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS
Rīgā 2017.gada 16.augustā

Augstākās tiesas tiesnešu kolēģija:
tiesnese Veronika Krūmiņa
tiesnese Ilze Skultāne
tiesnese Līvija Slica

rīcības sēdē izskatīja Ķeguma novada bāriņtiesas kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2017.gada 27.februāra spriedumu administratīvajā lietā, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Ķeguma novada bāriņtiesas priekšsēdētājas 2016.gada 21.marta vienpersoniskā lēmuma Nr. 1-6/5 atzīšanu par prettiesisku un Ķeguma novada bāriņtiesas 2016.gada 4.aprīļa lēmuma Nr. 1-6/5 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ķeguma novada bāriņtiesas priekšsēdētāja 2016.gada 21.martā pieņēma vienpersonisku lēmumu Nr. 1-6/5 pārtraukt pieteicējam /pers. C/ dēla /pers. D/ aizgādības tiesības, jo ir pamatotas aizdomas par tēva fizisku, emocionālu vardarbību pret dēlu un nolaidību dēla aprūpē, kā rezultātā dēla atrašanās tēva aizgādībā var apdraudēt viņa veselību un dzīvību.

Ar 2016.gada 4.aprīļa lēmumu Nr. 1-6/6 Ķeguma novada bāriņtiesa neatjaunoja /pers. C/ pārtrauktās aizgādības tiesības, jo nav zuduši apstākļi, kas bija vienpersoniskā lēmuma pieņemšanas pamatā. Pieteicējs neizprot ģimenes problēmas, atsakās no sadarbības ar sociālo dienestu, nav iesniedzis bāriņtiesai psihologa atzinumu par psiholoģiskās izpētes rezultātiem. Ir nepieciešams pabeigt bērna rehabilitāciju krīzes centrā un saņemt atzinumu par viņa psiholoģiskās izpētes rezultātiem un rekomendācijām.

[2] Nepiekrītot minētajiem lēmumiem, /pers. C/ vērsās tiesā.

[3] Administratīvā apgabaltiesa ar 2017.gada 27.februāra spriedumu pieteikumu apmierināja. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pārbaudot vienpersoniskā lēmuma, kurā atzīts, ka pastāv pamatotas aizdomas par pieteicēja fizisku, emocionālu vardarbību pret bērnu (/pers. D/) un nolaidību pret bērna aprūpi, kā rezultātā bērna atrašanās pieteicēja aizgādībā var apdraudēt bērna veselību un dzīvību, pieņemšanas pamatu, konstatējams, ka ar Ķeguma novada bāriņtiesas 2016.gada 8.februāra lēmumu atzīts, ka nepilngadīgā /pers. D/ un viņa jaunāko brāļu interesēs ir noteikt atsevišķu aizgādību bērnu mātei /pers. E/, pieteicējam noteiktas neierobežotas saskarsmes tiesības ar bērniem. Tomēr, neskatoties uz šo lēmumu, /pers. D/ turpināja dzīvot pie pieteicēja, bērnu māte pret to neiebilda, savukārt pieteicēja dēli /pers. A/ un /pers. F/ pēc minētā bāriņtiesas lēmuma dzīvoja ar savu māti, atsevišķi no pieteicēja. 2016.gada 15.martā pieteicēja jaunākie bērni (/pers. A/ un /pers. F/), kuri nedzīvoja kopā ar pieteicēju, bet pie savas mātes, tika ievietoti centrā saistībā ar krīzes situāciju ģimenē. Ievērojot, ka pieteicējs 2016.gada 15.martā nedzīvoja kopā ar jaunākiem dēliem un viņu māti, atzīstams, ka pieteicējs nebija vainojams krīzes situācijas izraisīšanā ģimenē (ziņas par minētiem faktiem izriet no vienpersoniskā lēmuma un no /pers. D/ iesnieguma). Uzzinot par to, ka pieteicēja jaunākie dēli tika ievietoti krīzes centrā, pieteicējs 2016.gada 15.martā devās uz krīzes centru un paņēma jaunākos bērnus /pers. A/un /pers. F/ pie sevis. Krīzes centra darbinieki neiebilda pret šādu bērnu tēva rīcību, jo labprātīgi nodeva bērnus tēvam un parakstīja attiecīgu aktu. Tas nozīmē, ka pieteicēja rīcība, paņemot bērnus /pers. A/ un /pers. F/ no krīzes centra, nebija patvaļīga.

Nākamajā dienā 2016.gada 16.martā, bāriņtiesas priekšsēdētāja kopā ar sociālo darbinieci un pašvaldības policistiem ieradās pieteicēja dzīvesvietā, lai paņemtu visus trīs bērnus no tēva un ievietotu viņus krīzes centrā. Bāriņtiesas priekšsēdētāja arī informēja pieteicēju, ka gadījumā, ja viņš nepiekritīs bērnu ievietošanai krīzes centrā, tiks pieņemts vienpersonisks lēmums par aizgādības tiesību pārtraukšanu pār dēliem. Apsekošanas laikā pieteicēja dzīves vietā ieradās arī bērnu māte ar redzamām vardarbības sekām – ap abām acīm zilumi. Minēto amatpersonu vizītes laikā pieteicēja dēls /pers. D/ neatradās pieteicēja dzīvesvietā, jo tobrīd ciemojās pie pieteicēja māsas, taču dzīves apstākļu pārbaudes aktā secināts, ka /pers. D/ jāatrod un arī jānogādā krīzes centrā. No minētā secināms, ka mērķis nogādāt /pers. D/ krīzes centrā nebija pamatots ar konkrētu nepieciešamību, jo netika noskaidroti apstākļi, kur atradies /pers. D/ laikā, kad bērna mātes ģimenē bijusi krīzes situācija, vai viņš ir emocionāli cietis, kad pret viņa māti tika pielietota vardarbība, bet izvirzīts formālu apsvērumu dēļ, lai visi trīs pieteicēja un /pers. E/ dēli tiktu ievietoti krīzes centrā.

2016.gada 16.marta iesniegumā bāriņtiesai pieteicējs piekritis bērnu ievietošanai krīzes centrā, kā pamatojumu norādot, ka pretējā gadījumā viņam tiks atņemtas „tēva tiesības". Savukārt 2016.gada 17.martā pieteicējs informēja bāriņtiesu, ka nepiekrīt bērnu, it īpaši /pers. D/, ievietošanai krīzes centrā, jo pieteicējs savus bērnus mīl un uzņemas atbildību. Arī /pers. D/, ciemojoties pie pieteicēja māsas, 2016.gada 17.martā apstiprinājis bāriņtiesai, ka nepiekrīt braukt uz krīzes centru un tur noteikti nepaliks.

2016.gada 21.martā bāriņtiesā, pieteicējam klātesot, tika izteikts vienpersoniskais lēmums par pieteicēja aizgādības tiesību pārtraukšanu pār /pers. D/un /pers. D/ nogādāšanu krīzes centrā. Pieteicējs minētajam lēmumam nepiekrita un aizgāja. Tajā pašā dienā Lielvārdes vidusskolas direktora kabinetā, tiekoties ar bāriņtiesas un pašvaldības policijas amatpersonām, pieteicējs mēģināja atrunāt sociālā dienesta un policijas amatpersonas izpildīt pieņemto vienpersonisko lēmumu. Arī /pers. D/, kurš arī atradies Lielvārdes vidusskolas direktora kabinetā, apstiprināja, ka negrib nekur braukt, bet, pārrunām beidzoties, aizgāja līdzi amatpersonām un tika nogādāts krīzes centrā. No vienpersoniskā lēmuma teksta izriet, ka lēmuma pamatā bija aizdomas par pieteicēja fizisku, emocionālu vardarbību pret dēlu /pers. D/ un nolaidību pret bērna aprūpi, kā rezultātā /pers. D/ turpmāka atrašanās

pieteicēja aizgādībā varēja apdraudēt /pers. D/ veselību un dzīvību.

[3.2] Izvērtējot lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, konstatējams, ka lietā nav iesniegts neviens dokuments, kas apstiprinātu vienpersoniskajā lēmumā minētos apstākļus, ka pieteicējs būtu vardarbīgi izturējies pret savu dēlu /pers. D/. Ievērojot, ka aizgādības tiesību pārtraukšana vecākiem un bērna ievietošana krīzes centrā ir radikāls veids, kā nodrošināt bērna tiesību aizsardzību, bērna interesēs faktiskie un tiesiskie apstākļi izvērtējami it īpaši rūpīgi. Vienpersonisks lēmums pieņemts, lai būtu formāls pamats nogādāt /pers. D/ uz krīzes centru, taču tam nebija faktiskas nepieciešamības. No faktiskajiem apstākļiem secināms, ka krīzes situācijā, iespējams, bija nonākuši pieteicēja jaunākie bērni /pers. A/ un /pers. F/, jo, atrodoties mātes aizgādībā, iespējams, piedzīvojuši vardarbības situāciju, kad tika sista viņu māte. Pieteicēja dēls /pers. D/ šādu situāciju nav piedzīvojis, jo bija tēva aprūpē, savukārt 2016.gada 15.martā ciemojies pie tēva māsas, līdz ar to vardarbību pret savu māti neredzēja. Izskatāmajā gadījumā /pers. D/ bāriņtiesai un pirmās instances tiesai vairākkārt apstiprinājis, ka vēlas dzīvot kopā ar tēvu.

[3.3] Lietai pievienots 2016.gada 31.marta riska novērtējums, kuru veica bāriņtiesas amatpersonas. Šajā dokumentā vēlreiz atkārtoti bāriņtiesas iepriekš izteiktie pārmetumi pieteicējam, ka pieteicējs noliedz problēmas, nepiekrīt speciālistu viedokļiem un neuzņemas atbildību par /pers. D/ sekmēm, situācijā vaino māti vai citus. Izvērtējot pieteicējam izvirzītos pārmetumus, kas tika ņemti vērā lemjot par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu, atzīstams, ka pieteicējam kā pilntiesīgai personai var būt savs viedoklis un dzīves apstākļu redzējums, kas atšķiras no atsevišķu sociālo darbinieku un bāriņtiesas amatpersonu viedokļiem, pieteicējam nav pienākuma uzņemties pilnīgu atbildību par bērna sekmēm mācību priekšmetos, jo atbilstoši Izglītības likuma 54.pantā noteiktajam tieši izglītojamam ir pienākums apgūt pamatizglītības programmu. Arī Bērnu tiesību aizsardzības likuma 23.panta otrā daļa noteic bērna pienākumu mācīties atbilstoši savai fiziskajai un garīgajai attīstībai un mācību laikā ievērot izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus. Minētā panta trešā daļa noteic arī bērna pienākumu atkarībā no viņa vecuma un brieduma pakāpes sargāt savu veselību. Ievērojot, ka /pers. D/ vienpersoniskā lēmuma pieņemšanas laikā bija vecāks par 14 gadiem, viņam bija pienākums censties apgūt mācību priekšmetus atbilstoši savām spējām, kā arī pašam vērsties pie skolas vai ģimenes ārsta, ja tāda nepieciešamība bija radusies. No minētā izriet, ka izskatāmajā gadījumā nav tiesiska pamata pārlikt atbildību par /pers. D/ sekmēm mācību iestādē vienīgi uz pieteicēju. Nenoliedzami, pieteicējam kā bērna tēvam ir pienākums gādāt, lai dēls būtu nodrošināts ar mācību procesam nepieciešamo un mācību procesa rezultātā iegūtu obligāto izglītību atbilstoši Izglītības likuma 58.panta otrajai daļai, taču izskatāmajā gadījumā pieteicējam uzvelta atbildība par bērna ne visai labām sekmēm ir adresējama arī pašam /pers. D/ un /pers. D/ mātei, kurai ar bāriņtiesas 2016.gada 8.februāra lēmumu noteikta atsevišķa aizgādība nepilngadīgā /pers. D/ un viņa jaunāko brāļu interesēs. Apstāklis, ka pieteicējs esošajā situācijā vaino /pers. D/ māti, arī nav bez pamata, jo tieši /pers. D/ mātes rīcībā tika konstatēta fiziskā vardarbība pret saviem nepilngadīgajiem bērniem. Turklāt tieši māte nenodrošināja bērniem drošu vidi, lai ģimenē notiktu vardarbība 2016.gada 15.martā, pēc kuras pieteicēja jaunākie dēli tika nogādāti krīzes centrā.

Bāriņtiesas pārstāvis pirmās instances tiesā apstiprināja, ka bāriņtiesā no krīzes centra nav saņemta informācija par /pers. D/ psiholoģiskās izpētes rezultātiem. Tas nozīmē, ka pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai šāda informācija bāriņtiesai nebija nepieciešama un arī netika izmantota. Minētais liecina par bāriņtiesas nekonsekvenci izskatāmajā gadījumā, jo, ja /pers. D/ nogādāšana krīzes centrā bija nepieciešama iespējamās vardarbības konstatēšanai, tad šāda informācija bija jāiegūst.

2016.gada 4.aprīlī Allažu bērnu un ģimenes atbalsta centrs apstiprināja bāriņtiesai, ka /pers. D/ pauž vēlmi kontaktēt ar tēvu un dzīvot pie viņa. Taču /pers. D/ viedoklis administratīvā procesa gaitā bāriņtiesā un pirmās instances tiesā netika ņemts vērā, tādējādi neievērojot Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām (turpmāk – Konvencija) 12.panta pirmajā daļā noteikto bērna uzklausīšanas pienākumu. Rehabilitācijas noslēguma formā norādīts, ka /pers. D/ konsekventi visu rehabilitācijas periodu uzturēja viedokli, ka vēlas dzīvot kopā ar tēvu, uzskatīja, ka institūcijas pret tēvu un viņu izturas netaisnīgi. No minētā secināms, ka bāriņtiesas iniciētais process saistībā ar vienpersoniskā lēmuma un arī pārsūdzētā lēmuma pieņemšanu ir radījis /pers. D/ stresa situāciju, kad viņš bija spiests pretoties bāriņtiesas uzspiestai rīcībai nogādāt viņu krīzes centrā, kaut gan šādam risinājumam nebija faktiska pamata. Kā paskaidrojis pieteicējs pirmās instances tiesā, arī uz tiesas sēdi /pers. D/ nevēlējās braukt, jo procesā piedalīsies bāriņtiesas pārstāvji.

[3.4] Kā izriet no lietas materiāliem, /pers. D/ no 2016.gada 14.marta ciemojies pie pieteicēja māsas un 17.martā apstiprinājis bāriņtiesai, ka nepiekrīt braukt uz krīzes centru, jo tam nav nekādas nepieciešamības. Tomēr bāriņtiesa ar pašvaldības policijas un sociālā dienesta amatpersonām 2016.gada 21.martā ieradās skolā un aizveda /pers. D/ uz krīzes centru, tādējādi, nerēķinoties ar gandrīz 15 gadu vecumu sasniegušā pusaudža, kurš adekvāti spējis formulēt savu nostāju, viedokli, nerēķinoties ar to, ka šāda publiski izpildīta darbība saistībā ar /pers. D/ nogādāšanu krīzes centrā var negatīvi ietekmēt /pers. D/ reputāciju skolas biedru uztverē. Minētais apstākļu kopums liecina par vienpersoniskā lēmuma prettiesiskumu. Turklāt konkrētajā gadījumā netika ņemts vērā Bāriņtiesu likuma 23.panta 2.[1]daļā noteiktais, ka bāriņtiesa pirms vienpersoniska lēmuma pieņemšanas par bērna šķiršanu no ģimenes primāri izvērtē iespējas novērst dzīvības un veselības apdraudējumu bērnam, paliekot ģimenē, un, ja to nav iespējams novērst ar līdzekļiem (pagaidu aizsardzība pret vardarbību, bērna nodošana citas personas, ar kuru bērnam ir emocionāla saikne, īslaicīgā aprūpē drošos apstākļos u.tml.), kuri mazāk ierobežo bērna tiesības uzaugt ģimenē, tā lemj par bērna šķiršanu no ģimenes. Saņemot informāciju, ka /pers. D/ pirms vienpersoniskā lēmuma pieņemšanas uzturējies pie pieteicēja māsas, bāriņtiesai nebija šķēršļu lemt par /pers. D/ nodošanu pieteicēja māsai, ar kuru /pers. D/ bija izveidojusies emocionāla saikne un pie kuras dzīvojot, /pers. D/ bija nodrošināta aprūpe drošos apstākļos. Vienpersoniskā lēmuma darbība saskaņā ar Bāriņtiesu likuma 24.panta pirmo daļu ir 15 dienas, līdz ar to šo lēmumu vairs nav iespējams atcelt, jo tas ir zaudējis spēku. Ievērojot, ka ar bāriņtiesas koleģiālo lēmumu pēc būtības turpinās ar vienpersonisko lēmumu pieteicējam radīto seku ietekme, minētais lēmums ir atceļams un atjaunojams pieteicēja iepriekšējais pēc bāriņtiesas 2016.gada 8.februāra lēmuma noteiktais statuss saistībā ar aprūpes tiesībām pār /pers. D/, kas pēc būtības ir izskatāmā pieteikuma priekšmets.

[4] Par apgabaltiesas spriedumu Ķeguma novada bāriņtiesa ir iesniegusi kasācijas sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[4.1] Tiesa ir selektīvi vērtējusi atsevišķus vienpersoniskā lēmuma pamatojumā norādītos apstākļus un nav vērtējusi citus apstākļus: bērnam konstatēta veselības pasliktināšanās, pieteicējam 2015.gada nogalē izdots nosūtījums pie psihologa atzinuma saņemšanai par viņa un dēla psiholoģisko izpēti, ko pieteicējs nav veicis, sarunās ar dēlu laikā no 2014.gada līdz 2016.gadam noskaidrots, ka situācija ģimenē ir draņķīga, ka viņš dažkārt neapmeklē skolu, jo sāp vēders, kad vēlu atnāk, tēvs dusmojas, bļauj; bez tualetes un dušas mājā ir slikti, mazgāties brauc vienreiz nedēļā pie māsas vai tēva māsas, mājā ir vēsi, pats neprot kurināt krāsni, ir domājis par to, ka varētu dzīvot pie mammas un mācīties Sunākstes skolā.

[4.2] Vērtējot bērna viedokli, tiesa ir nepareizi piemērojusi Konvencijas 12.panta pirmo daļu, ignorējot Konvencijas 3.pantu un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmo un otro daļu par bērna tiesību un interešu prioritātes principu.

[4.3] Tiesa nepareizi piemēroja Bāriņtiesu likuma 23.panta 2.[1]daļu, jo bērns tika ievietots krīzes centrā, kur jau atradās bērna māte un brāļi, māsas. Līdz ar to bērns atradās mātes aprūpē.

[4.4] Tiesa nepamatoti ir atcēlusi bāriņtiesas lēmumu, nevērtējot lēmumā norādītos apstākļus, kā arī bērna vislabāko interešu nodrošināšanas nolūkā arī apstākļus, kas radušies pēc šā lēmuma pieņemšanas.

Motīvu daļa

[5] Administratīvā procesa likuma 338.[1]panta otrās daļas 2.punkts paredz, ka tiesnešu kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja, izvērtējot kasācijas sūdzībā minētos argumentus, nerodas šaubas par pārsūdzētā sprieduma tiesiskumu un izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā.

Izvērtējot Administratīvās apgabaltiesas spriedumu, tiesnešu kolēģijai nerodas šaubas par tā tiesiskumu. Arī kasācijas sūdzībā norādītie apsvērumi nav tādi, kas varētu būt par pamatu kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[6] Konvencijas 12.pants paredz dalībvalstīm nodrošināt, lai ikvienam bērnam, kas ir spējīgs formulēt savu viedokli, būtu tiesības brīvi to paust visos jautājumos, kas viņu skar, turklāt bērna viedoklim jāpievērš pienācīga uzmanība atbilstoši bērna vecumam un brieduma pakāpei.

Tas nozīmē, ka iestādei un tiesai ir jāļauj bērnam izteikties un jāpievērš pienācīga uzmanība bērna viedoklim atbilstoši bērna vecumam un brieduma pakāpei.

Konkrētajā gadījumā pieteicēja dēls iestādes procesā bija sasniedzis 15 gadu vecumu, tiesas procesā – jau 16 gadu vecumu. Tas nozīmē, ka viņš ir nobrieduša saprātīga pusaudža vecumā, kurš pats spēj nošķirt savu gribu no pieaugušu cilvēku gribas.

Kā redzams no lietas materiāliem, pieteicēja dēls par lietas apstākļiem pats ir patstāvīgi komunicējis gan ar bāriņtiesas pārstāvjiem, gan patstāvīgi kā procesa dalībnieks sniedzis viedokli arī tiesas procesā. Līdz ar to redzams, ka pieteicēja dēls ir bijis spējīgs paust patstāvīgu viedokli lietā. Tāpēc apgabaltiesai nebija pamata šo viedokli neņemt vērā. Tiesnešu kolēģija piekrīt apgabaltiesai, ka no lietas materiāliem ir redzams, ka pieteicēja dēls konsekventi pauž viedokli, ka vēlas dzīvot pie tēva.

Bērna viedoklis ir tikai viens no pierādījumiem, kas tiek vērtēts lietā. Kā redzams no apgabaltiesas sprieduma, tiesa bērna viedokli ir vērtējusi kopsakarā ar citiem lietas būtiskajiem apstākļiem. No visu apstākļu vērtējuma kopsakarā tiesa ir secinājusi, ka lietā nav konstatējami apstākļi aizgādības tiesību pārtraukšanai pieteicējam.

Tiesa pretēji kasatores norādītajam nav izspriedusi lietu, balstoties uz bērna viedokli, bet no visu lietas apstākļu kopuma, ievērojot bērna tiesības un intereses. Līdz ar to apgabaltiesas rīcībā nav saskatāms Konvencijas 3.panta un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta par bērna tiesību un interešu prioritāti visās darbībās, kas saistītas ar bērnu, pārkāpums.

[7] Savukārt kasatores argumenti par to, ka apgabaltiesa ir selektīvi vērtējusi lietas apstākļus saistībā ar vienpersoniskā lēmuma pieņemšanu, ir vērsti uz faktisko apstākļu pārvērtēšanu, kas atbilstoši Administratīvā procesa likuma 325.pantam nav kasācijas instances tiesas kompetencē.

Tiesnešu kolēģija secina, ka apgabaltiesa ir tieši vērtējusi vienpersoniskajā lēmumā ietvertos faktiskos apstākļus, kas bāriņtiesas pārstāvja ieskatā ir bijuši par pamatu aizgādības tiesību pārtraukšanai pieteicējam. Tomēr apgabaltiesa secināja, ka lietā nav pierādījumu, kas apstiprinātu vienpersoniskajā lēmumā minētos apstākļus, ka pieteicējs būtu vardarbīgi izturējies pret savu dēlu.

Tiesnešu kolēģija konstatē, ka bāriņtiesa kasācijas sūdzībā pati ir norādījusi uz selektīvi izvēlētiem pierādījumiem no lietas, ka bērnam mājās ir slikti, ka bērnam ir slikti ar veselību un bērns netiek vests pie ārsta. Tomēr tiesnešu kolēģija no lietas materiāliem konstatē arī pierādījumus, kuros bērns paskaidro, ka bērnam klājas labi, tāpat, kā iepriekš (*lietas 68.lapa*), no bāriņtiesas koleģiālā lēmuma izriet, ka tēvs apzinās problēmas, kas saistītas ar dzīvesvietas apstākļiem un labiekārtošanu un ka noteikta veida uzlabojumi jau ir veikti, ka viņam pašam ir kļūdas, bet cenšas tās risināt ar psihologa palīdzību. Tāpat lietā atrodas bērna ģimenes ārsta izziņa, ka bērnam nav veselības problēmu (*lietas 138.lapa*).

Tiesnešu kolēģija nenoskaidro faktiskos apstākļus un nevērtē pierādījumus, tiesnešu kolēģija vien vēlas vērst bāriņtiesas uzmanību, ka visi pierādījumi atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154.pantam lietā ir jāvērtē kopsakarā un nedrīkst notikt lietas apstākļu selektīva norādīšana un vērtēšana.

[8] Savukārt par kasatores argumentu par nepareizu Bāriņtiesu likuma 23.panta 2.[1]daļas piemērošanu tiesnešu kolēģija norāda, ka, kā pamatoti secinājusi apgabaltiesa, pirms bērna ievietošanas krīzes centrā ir jāizvērtē iespēja piemērot citus saudzējošākus līdzekļus, piemēram, nododot bērnu citu radinieku aprūpē un tml. Tas ir, ievērot samērīguma principu bērna tiesību nodrošināšanā. No bērna tiesību viedokļa būtisks ir pats fakts, ka bērns tiek ievietots krīzes centrā. Kā minēts iepriekš, konkrētajā gadījumā ir runa par pusaudzi, kas jau pietiekami patstāvīgi īsteno savas dzīves norises. Līdz ar to pat neatkarīgi no tā, ka centrā atradās arī bērna māte un citi radinieki un tādējādi bērns atrastos mātes aprūpē, ar ievietošanu krīzes centrā būtiski tiek ierobežotas paša bērna tiesības un intereses.

[9] Vienlaikus bāriņtiesa pamatoti norāda, ka ar bērna tiesībām saistītās lietās, lai nodrošinātu bērna tiesību un interešu efektīvu aizsardzību, tiesai ir jāvērtē arī apstākļi, kas radušies pēc pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas un lietas izskatīšanas laikā tiesā.

Tomēr konkrētajā gadījumā bāriņtiesa kasācijas sūdzībā nav norādījusi, kuri tieši apstākļi bāriņtiesas ieskatā apgabaltiesai bija jāvērtē. Tiesnešu kolēģija no lietas materiāliem tādus apstākļus nekonstatē.

[10] Tiesnešu kolēģija no lietas materiāliem kopumā secina, ka konkrētās lietas būtība ir neveiksmīga komunikācija un sadarbība pieteicēja, sociālā dienesta un bāriņtiesas starpā. Šī komunikācija visām iesaistītajām personām ir jāuzlabo un jāspēj kopīgi risināt šīs komunikācijas problēmas bērna tiesību un interešu nodrošināšanas nolūkā.

[11] Izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā, tādēļ kasācijas tiesvedību ir atsakāms ierosināt.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, tiesnešu kolēģija

nolēma

Atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar Ķeguma novada bāriņtiesas kasācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2017.gada 27.februāra spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese V. Krūmiņa

Tiesnese I. Skultāne

Tiesnese L. Slica